

Vážený pán minister
Tomáš DRUCKER

Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR
Černyševského 50
851 01 Bratislava

25. jún 2025

Vec

Otvorený list zástupcov neštátneho školstva k závažným zásahom do systému vzdelávania

Vážený pán minister,

vítame Vaše úsilie o reformu regionálneho školstva. Predstavený balík kľúčových legislatívnych zmien má však zásadné vecné a principiálne trhliny s mimoriadne závažnými dopadmi do školskej praxe, osobitne do fungovania neštátnych škôl a školských zariadení, ktoré sú 30 rokov stabilnou a oceňovanou súčasťou vzdelávacieho systému na Slovensku. Ako predstavitelia neštátnych stavovských organizácií zastupujúcich neštátne školy a školské zariadenia sme presvedčení, že *„smerom k modernému, spravodlivému a kvalitnému vzdelávaniu“* môžeme kráčať len pri obojstrannom zohľadňovaní základných princípov vzájomného partnerstva, ktoré sú upravené vyššími právnymi normami (Ústava SR, Vatikánska zmluva), medzinárodnými zmluvami (Dohovor o právach dieťaťa, Charta základných ľudských práv EÚ) a platnými princípmi výchovy a vzdelávania.

Namietame mediálne vyjadrenia o účelovom výbere detí a žiakov do neštátnych škôl a o potrebe efektívnejšej desegregácie bez sprostredkovania celého obrazu o stave inkluzívneho vzdelávania v systéme, napríklad o špecifickej pridanej hodnote neštátnych škôl v kvalite poskytovanej starostlivosti pre deti so špeciálnymi vzdelávacími potrebami. Zásadne sa nestotožňujeme s tvrdením, že je potrebné zaviesť spravodlivý systém financovania bez ohľadu zriaďovateľa, čo naznačuje isté neprimerané výhody pre neštátnych zriaďovateľov v terajšom systéme. Nepovažujeme za korektnú snahu ministerstva jednostranným spôsobom interpretovať len vybrané dáta bez ohľadu na podstatné súvislosti. Sme presvedčení, že už aj v súčasnosti existuje výrazná finančná a kompetenčná asymetria v postavení jednotlivých zriaďovateľov v neprospech neštátnych škôl, ktorá sa predkladanými návrhmi a podmienkami pre verejného poskytovateľa výchovy a vzdelávania ešte viac prehľbuje.

Sme hlboko znepokojení, že pri príprave legislatívnych návrhov bol zreteľne porušený Vami viackrát zdôrazňovaný princíp participatívnosti a uvedené návrhy vznikli bez vecnej odbornej diskusie s relevantnými partnermi a zástupcami všetkých dotknutých poskytovateľov vzdelávania. Viaceré z uvedených návrhov neboli dokonca ani predmetom rokovania v pracovných skupinách programového a projektového riadenia tzv. Programu zmien, ktorého vznik ste na ministerstve školstva iniciovali ako nástroj na plnenie strategických cieľov a úloh PVV.

Súčasne odmietame, aby sa tak závažné zásahy do spôsobu existencie neštátnych škôl realizovali bez relevantných plošných dopadových štúdií, bez akceptácie predchádzajúcich dohovorov pri tvorbe príslušnej legislatívy a zohľadnenia osobitého postavenia neštátneho školstva vo vzdelávacom systéme. Tieto zásahy ohrozujú viac ako 150 tisíc detí v neštátnych školách a školských zariadeniach a ich slobodný výber služieb vo vzdelávaní, ktoré zohľadňujú ich osobné ciele, vierovyznanie, rozvojové predpoklady či špecifické potreby.

Vážený pán minister,

na základe uvedených skutočností Vás **žiadame o urgentné stretnutie v záujme zosúladiť** navrhované zmeny so základnými zákonnými princípmi výchovy a vzdelávania – osobitne vo vzťahu k nešťátnym poskytovateľom výchovy a vzdelávania. Uvažované zmeny vo viacerých smeroch rozhodne nepovažujeme za mediálne prezentovaný „*veľký skok vpred*“, ale naopak – považujeme ho za neprimeraný zásah do rozmanitosti a autonómie vzdelávania na Slovensku.

S úctou

- **PhDr. Marián Damankoš, PhD.**, prezident Asociácie evanjelických škôl Slovenska, riaditel@esspo.sk
- **Mgr. art. Eva Ohradňanová, ArtD.**, prezidentka Asociácie súkromných škôl a školských zariadení, statutar@sukromneskoly.sk
- **Mgr. Radoslav Rusňák**, riaditeľ Združenia katolíckych škôl Slovenska, riaditel@zkss.sk
- **PaedDr. Roman Baranovič**, riaditeľ Združenia škôl C.S.Lewisa, riaditel@skolylewis.sk